

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Duurzame zorg

Architectuur en inrichting in de zorg

Praktijkvoorbeelden

De architectuur en inrichting van een zorginstelling kunnen bijdragen aan de gezondheid en het welzijn van patiënten, bewoners, medewerkers en bezoekers. Denk bijvoorbeeld aan daglicht, uitzicht op natuur, een overzichtelijke indeling en een omgeving die uitnodigt tot bewegen. Op de [website van het RIVM](#) staan tal van praktijkvoorbeelden die laten zien wat er in ziekenhuizen, verpleging en verzorging, geestelijke gezondheidszorg en gehandicaptenzorg op dit gebied al gebeurt. Ze bieden inspiratie en concrete ideeën om zelf mee aan de slag te gaan. In deze factsheet vatten we een aantal terugkerende thema's samen én laten we een aantal interventies per branche zien.

Terugkerende thema's in de praktijkvoorbeelden

Zorg voor licht, lucht en natuur

Maak gebruik van daglicht of helder kunstlicht, uitzicht op groen, frisse lucht en geluid reducerende materialen om gezondheid en welzijn te ondersteunen van zowel patiënten/bewoners als personeel.

Wat prettig en ondersteunend is, verschilt bijvoorbeeld tussen kinderen, ouderen met dementie, patiënten en medewerkers.

Nodig uit tot bewegen en ontmoeten

Ontwerp gebouwen en buitenruimtes zo dat bewegen, ontmoeten, ontspannen en deelnemen aan activiteiten vanzelfsprekender worden.

Betrek gebruikers bij het ontwerp

Betrek patiënten, bewoners, medewerkers en andere eindgebruikers zo vroeg mogelijk bij ontwerp en inrichting, zodat de omgeving aansluit bij wat zij nodig hebben.

Stem af op de gebruiker

Houd rekening met de behoeften van verschillende gebruikers en doelgroepen.

Heb oog voor de toekomst

De toekomstbestendigheid en flexibiliteit van een gebouw of ruimte zijn succesfactoren. Zo kan goed worden ingespeeld op veranderende vragen en behoeften.

Voorbeelden in de praktijk

Ziekenhuizen

11 praktijkvoorbeelden

- Overzichtelijke indeling voor patiënten en medewerkers
- Daglicht en uitzicht op natuur

- Binnen- en buitenruimtes voor rust en ontspanning
- Ontwerp dat bewegen stimuleert, bijvoorbeeld aantrekkelijke trappenhuisen
- Afleiding en een prettige omgeving voor patiënten
- Aandacht voor welzijn en werkomgeving van medewerkers

Verpleging en verzorging

7 praktijkvoorbeelden

- Kleinschalige en herkenbare woonomgevingen
- Een huiselijke inrichting en gevoel van thuis
- Vrij en veilig kunnen bewegen
- Uitzicht op groen en verbinding tussen binnen en buiten
- Ruimte voor ontmoeting, beweging en activiteiten
- Een omgeving die zowel rust als passende prikkels biedt

Gehandicaptenzorg

2 praktijkvoorbeelden

- De fysieke omgeving afstemmen op de behoeften van cliënten
- Een omgeving creëren die gezondheid en welzijn ondersteunt
- Aandacht voor bewegen en zelfstandig functioneren
- Ontwerp en inrichting gebruiken om gezond gedrag te ondersteunen

Geestelijke gezondheidszorg

1 praktijkvoorbeeld

- Een gebouw en omgeving gericht op rust en ruimte
- Veel daglicht en verbinding met buiten
- Een huiselijke omgeving
- Ruimte voor bewegen en activiteiten
- Architectuur inzetten als onderdeel van een *healing environment*

Leren van elkaar

De praktijkvoorbeelden laten zien dat architectuur veel meer is dan de vorm van een gebouw. Licht, geluid, groen, indeling, herkenbaarheid en ruimte voor bewegen en ontmoeten kunnen samen bijdragen aan een gezonde en prettige zorgomgeving. Wat passend is, hangt daarbij af van de gebruikers en de zorgcontext.

Bron

[Website RIVM – Praktijkvoorbeelden architectuur en inrichting \(september 2026\)](#)

Disclaimer

Deze factsheet is een beknopte weergave van terugkerende thema's in de [praktijkvoorbeelden over duurzame architectuur en inrichting van zorgorganisaties op de website van het RIVM](#). Bij eventuele verschillen, fouten of omissies zijn de praktijkvoorbeelden van september 2026 op de website leidend. Aan deze factsheet kunnen geen rechten worden ontleend.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

oktober 2026

De zorg voor morgen
begint vandaag